

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	FB	2	1

Professor de contacte

Nom: Maria Dolores Montero Sánchez

Correu electrònic: MariaDolores.Montero@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Maria Corominas Piulats

Prerequisits

No es requereixen coneixements específics.

Objectius

L'assignatura pertany a la matèria Comunicació i està qualificada com a fonamental al grau de Periodisme. Es considera que existeix una lògica progressiva entre les assignatures de formació bàsica de la matèria de Comunicació basada en una llarga experiència docent i estructurada de la següent manera:

1. Història de la Comunicació. Introdueix a l'alumne en l'evolució històrica de la comunicació i el periodisme des dels primers fenòmens comunicatius fins a les experiències comunicatives actuals.
2. Estructura de la Comunicació. Presenta l'ecosistema comunicatiu, les seves dinàmiques i lògiques estructurals.
3. Teories de la Comunicació. Presenta i concreta les teories, escoles, autors i perspectives d'anàlisi de la comunicació.

Els objectius formatius generals de l'assignatura són: 1) identificar les principals teories del camp de la comunicació, les elaboracions conceptuals i els enfocaments teòrics que fonamenten el seu coneixement; i 2) afavorir la reflexió crítica sobre el paper dels mitjans de comunicació en la societat.

Competències

- Aplicar el pensament científic amb rigor.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar l'esperit crític i autocrític.
- Demostrar un coneixement adequat de la realitat sociocomunicativa de Catalunya en el context espanyol, europeu i mundial.

- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Identificar les tradicions periodístiques contemporànies catalana, espanyola i internacional i les seves modalitats d'expressió específiques, així com la seva evolució històrica i les teories i conceptes que les estudien.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Usar una tercera llengua com a forma de treball i expressió professional en els mitjans de comunicació.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el pensament científic amb rigor.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
3. Contextualitzar els diferents corrents periodístics i l'obra de periodistes de referència.
4. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
5. Descriure l'estructura dels mitjans de comunicació i les seves dinàmiques.
6. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
7. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
8. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
9. Diferenciar les especificitats dels llenguatges comunicatius escrits i audiovisuals.
10. Explicar l'evolució de les tradicions periodístiques contemporànies internacionals.
11. Gestionar el temps de manera adequada.
12. Identificar el sistema de mitjans de comunicació i els grups que han ostentat en un determinat moment el poder d'informar, i poder detallar el marc legal que crea un determinat govern sobre els mitjans de comunicació.
13. Identificar els fonaments de les teories i de la història de la comunicació.
14. Identificar els fonaments estructurals del sistema comunicatiu.
15. Interpretar i discutir textos de les principals teories de la comunicació i del periodisme i exposar per escrit i en públic la síntesi de les seves anàlisis.
16. Relacionar l'anàlisi social i els impactes de les noves tecnologies de la comunicació.
17. Relacionar l'evolució històrica de les modalitats i tradicions periodístiques amb els grups que han ostentat en un determinat moment el poder d'informar i la manera d'accedir a aquest poder.
18. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
19. Trobar el que és substancial i rellevant en documents sobre teoria, estructura i història de la comunicació en una tercera llengua.

Continguts

CLASSES TEÒRIQUES:

07-09-2016: Introducció i planificació del curs. Presentació del programa.

14-09-2016: Comunicació interpersonal

21-09-2016: Comunicació interpersonal no verbal.

28-09-2016: Comunicació mediàtica. Paradigma funcionalista.

05-10-2016: Comunicació mediàtica. Teoria crítica.

19-10-2016: Comunicació mediàtica. Teoria de l'agenda setting.

26-10-2016: Comunicació mediàtica. Teoria de l'espiral del silenci.

02-11-2016: Comunicació mediàtica. Mitjans de comunicació i construcció social de la realitat.

09-11-2016: 1er Examen parcial.

16-11-2016: Comunicació mediàtica. Escola de Birmingham.

23-11-2016: Problemes de la comunicació. Esdeveniments mediàtics-Globalització de la comunicació.

30-11-2016: Problemes de la comunicació. Tractament periodístic dels escàndols.

14-12-2016: Problemes de la comunicació. Pànic moral i construcció de valors.

21-12-2016: Síntesi.

11-01-2017: 2on Examen parcial.

18-01-2017: Activitats de reavaluació.

25-01-2017: Examen de reavaluació.

SEMINARIS:

07-09-2016: Planificació de les activitats del Seminari. Elecció i disseny del treball de curs.

14-09-2016: Elecció i disseny del treball de curs. Posada en comú de propostes de treball, discussió sobre viabilitat i adaptació al programa.

21-09-2016: Comentari de lectures. Goffman, E. (2009). Presentación de la persona en la vida cotidiana. Buenos Aires: Editorial Amorrortu. Cap.1 [Edició original: 1959].

Lliurament de propostes dels Treballs de curs.

28-09-2016: Posada en comú de les propostes de treball.

05-10-2016: Comentari de lectures. Lazarsfeld, P. F. i Merton, R. K. (1986). Comunicación de masas, gustos populares y acción social organizada. Dins M. Moragas (ed.), Sociología de la Comunicación de masas. II. Estructura, funciones y efectos (2a ed.) (pp. 22-49) . Barcelona: Gustavo Gili. [Edició original: 1948].

19-10-2016: Comentari de lectures. Adorno, T. i Horkheimer, M. (1981). La industria de la cultura: ilustración como engaño de las masas. Dins J. Curran, M. Gurevitch i Janet Woollacot (comp.), Sociedad y comunicación de masas, (pp. 393-492). Mèxic: Fondo de Cultura Económica. [Edició original: 1947].

26-10-2016: Comentari de lectures. McCombs, M. E., i Evatt, D. (1995). Los temas y los aspectos: explorando una nueva dimensión de la agenda setting. Comunicación y Sociedad, Vol. VIII, 1, 7-32.

02-11-2016: Comentari de lectures. Noelle-Neumann, E. (1993). La espiral del silencio. La opinión pública y los efectos de los medios de comunicación. Comunicación y Sociedad, Vol. VI, 1-2, 9-28.

09-11-2016: Comentari de lectures. Altheide, D. (2003). Mass Media, Crime and the Discourse of Fear. The Hedgehog Review Critical Reflections on Contemporary Culture, 5 (3), 9-25.

16-11-2016: Comentari de lectures. Andrejevic, M. (2009). Critical Media Studies 2.0: an interactive upgrade. Interaccions: Studies in Communication and Culture, 1 (1), 35-51.

23-11-2016: Comentari de lectures. Dayan, D. (2004). Los valores de mostrar. Televisión, actos de mirada y 11-S. CIC (Cuadernos de Información y Comunicación), 9, 101-116.

30-11-2016: Comentari de lectures. Thompson, J.B. (2005). The New Visibility. Theory, Culture & Society, 22 (6), 31-51.

14-12-2016: Comentari de lectures. Critcher, C. (2008). Moral Panic Analysis: Past, Present and Future. Sociology Compass 2 (4), 1127-1144.

Lliurament dels Treballs de curs.

21-12-2016: Síntesi de les lectures.

18-01-2017: Activitats de reavaluació.

Metodologia

L'aprenentatge estarà basat en classes magistrals, discussió a classe, lectures, tutories, realització de treballs i proves. Es fomentarà la capacitat d'anàlisi crítica i de reflexió.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	37	1,48	1, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 18, 19
Seminari	17	0,68	1, 6, 8, 15, 16, 18, 19
Treballs individuals i/o en equip	12	0,48	1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 15, 16, 18, 19
Tipus: Supervisades			
Proves avaluables	6	0,24	12, 14, 16
Tutories	7,5	0,3	1, 4, 6, 7, 11, 18
Tipus: Autònomes			
Estudi personal i lectures orientades	70,5	2,82	6, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19

Avaluació

1. Avaluació d'alumnes de primera matrícula:

Tots els alumnes de primera matrícula hauran d'acollir-se al sistema d'avaluació contínua. Els requeriments per aprovar l'assignatura són els següents:

1.1. Realització de proves avaluables, dos exàmens parcials tipus test (60% de la nota final) (9 de novembre de 2016 i 11 de gener de 2017 respectivament) que es referiran al conjunt de les lectures del curs, a les explicacions i debats duts a terme a les classes i als seminaris.

Cadascun dels exàmens parcials comprendrà el període de temes i lectures corresponent: primer examen parcial, del 7 de setembre fins el 2 de novembre de 2016; segon examen parcial, del 9 de novembre fins el 21 de desembre de 2016.

1.2. Realització d'un treball individual (30% de la nota) en el seminari de l'assignatura:

El treball individual serà un assaig acadèmic sobre un tema d'actualitat aparegut per primer cop als mitjans de comunicació amb data posterior a l'inici de curs i desenvolupat des de la perspectiva de les teories analitzades en el marc de l'assignatura. El/la professor/a de seminari aprovarà, o no, la proposta d'assaig acadèmic presentada per l'alumne/a i, si cal, assenyalarà les indicacions necessàries per a la

reformulació del projecte. Igualment, el professor/a de seminari s'encarregarà de tutoritzar la realització del treball durant el curs.

El treball individual de curs s'avaluarà mitjançant la rúbrica basada en els següents criteris:

Introducció (fins a 1 punt);

Aplicació correcta de la teoria (fins a 2 punts);

Cos de l'argumentació (fins a 1 punt);

Conclusions (fins a 2 punts);

Redacció i estil (fins a 1 punt);

Fonts (fins a 1 punt);

Referències (fins a 1 punt);

Originalitat (fins a 1 punt).

Data de lliurament del treball: 14 de desembre de 2016.

1.3. Participació al seminari (10% de la nota final).

Al seminari es realitzarà la discussió i debat dels articles de lectura obligatòria. Aquestes lectures estan planificades per a afavorir l'aprenentatge de l'alumne a partir dels textos originals i seran, juntament amb el contingut de les classes teòriques, un dels eixos principals de les proves de l'assignatura.

Qualificació final

Cada alumne/a haurà de realitzar, com a mínim, els dos exàmens parcials i el treball individual (seminari). Per aprovar l'assignatura cal haver superat **obligatòriament** cadascun dels dos exàmens parcials. En aquest cas, la qualificació final de les proves serà la mitjana de les dues notes (60% de la nota de l'assignatura). Si un dels exàmens està suspès no farà mitjana amb l'altre examen ni amb la resta de qualificacions, la nota final de l'assignatura serà la de l'examen suspès. En cas que l'alumne no es presenti a un dels dos exàmens parcials la nota final serà «No avaluable». Si un dels exàmens està suspès i l'altre és "No avaluable" la qualificació final serà la de l'examen suspès.

Pel que fa al treball individual de curs, en cas que un alumne/a no tingui aprovada la proposta, o no la presenti, es considerarà com «No avaluable». Atès que l'assignatura té un model d'avaluació continuada per als alumnes de primera matrícula el «No avaluable» en el seminari suposarà també un «No avaluable» en l'assignatura.

La nota final, com anteriorment s'ha detallat, serà el resultat de:

-Proves avaluables: 60%

-Treball de curs: 30%

-Participació als seminaris: 10%

2. Avaluació d'alumnes de segona o més matrícules:

Els alumnes de segona o més matrícules podran adscriure-se a **una** (excloent les altres dues) de les següents modalitats d'avaluació:

2.1. Avaluació contínua. Els alumnes que optin per l'avaluació continua seguiran el mateix procediment d'avaluació explicat a l'apartat 1 i ho hauran de comunicar per correu electrònic a la professora abans del 14 de setembre de 2016.

2.2. Els alumnes de segona matrícula o més podran optar a l'avaluació mitjançant una prova de síntesi o examen final, d'acord amb l'article 117.2 de la Normativa acadèmica de la UAB aplicable als estudiants universitaris regulats de conformitat amb el Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, modificat pel Reial decret 861/2010 de 2 de juliol. Els alumnes que optin per aquesta modalitat podran realitzar la prova en dos exàmens parcials (9 de novembre de 2016 i 11 de gener de 2017 respectivament). Els dos exàmens parcials es referiran al conjunt de les lectures del curs i a les explicacions i debats duts a terme a les classes i als seminaris. Els alumnes que optin per aquesta modalitat podran assistir a les classes de teoria i als seminaris tenint en compte que el seu sistema d'avaluació serà la realització dels dos exàmens parcials. És a dir, no podran ser avaluats dins del seminari ni per realització de treballs ni per presentació d'articles o altres activitats. Els alumnes que optin per aquesta via ho hauran de comunicar a la professora responsable abans del 2 de novembre de 2016. Cadascun dels exàmens parcials comprendrà el període de temes i lectures corresponent: primer examen parcial, del 7 de setembre al 2 de novembre de 2016; el segon examen parcial, del 9 de novembre al 21 de desembre de 2016.

2.3. Els alumnes de segona o més matrícules també podran optar al sistema d'avaluació d'una única prova final de síntesi tipus test (25 de gener de 2017).

Qualificació final

- La qualificació dels alumnes de segona o tercera matrícula pertanyents al sistema d'avaluació contínua (apartat 2.1) seguirà el mateix procediment explicat a l'apartat 1 sobre avaluació contínua.
- Els alumnes adscrits al sistema de prova de síntesi en dos exàmens parcials (apartat 2.2) hauran de superar **obligatòriament** els dos exàmens parcials. En aquest cas, la nota final serà la mitjana de les qualificacions dels exàmens parcials. Si l'alumne/a suspengués un dels exàmens parcials la nota final seria la nota de l'examen suspès. En cas que l'alumne/a nos es presenti a un dels dos exàmens parcials la nota final serà un "No avaluable". En cas que l'alumne/a hagi suspès un dels exàmens i l'altre sigui "No avaluable" la nota final serà la de l'examen suspès.
- La nota final de l'assignatura en la tercera modalitat d'avaluació (apartat 2.3) serà la qualificació de la prova de síntesi.

3. Activitats de reavaluació:

3.1. Alumnes de primera matrícula adscrits al sistema d'avaluació contínua. D'acord amb les instruccions dels sistemes de recuperació aprovades per la Junta de Facultat de Ciències de la Comunicació amb data 5 de maig de 2016 es programarà un examen de reavaluació (25 de gener de 2017) per als alumnes que hagin suspès un o els dos exàmens parcials amb una nota mínima de 3 punts en cada prova. Aquests alumnes podran recuperar un o els dos exàmens suspesos.

3.2. Alumnes de segona o més matrícules:

- Els alumnes que optin per l'avaluació contínua (apartat 2.1) seguiran el mateix procediment de reavaluació explicat en l'apartat 3.1.
- Per als alumnes adscrits a l'avaluació mitjançant una prova de síntesi dividida en dos exàmens parcials es programarà un examen de reavaluació (25 de gener de 2017) pels que hagin suspès, un o els dos exàmens, amb una nota mínima de 3 punts en cadascun d'ells.
- Els alumnes de segona matrícula o més que optin a l'avaluació mitjançant una única prova de síntesi no tindran l'opció de presentar-se a la reavaluació.

4. Opcions per apujar la qualificació:

4.1. Els alumnes que hagin optat per l'avaluació contínua i hagin aprovat les dues proves avaluables poden presentar-se a l'examen de reavaluació per apujar la nota (25 de gener de 2017). Ho poden fer presentant-se a pujar la qualificació d'un o dels dos exàmens parcials. En tot cas l'alumne/a haurà d'assumir-ne els resultats, tant si són positius com si són negatius. En la qualificació final es tindrà en compte la nota de l'examen de reavaluació. Si s'han aprovat els exàmens de reavaluació la mitjana entre les dues proves es farà tenint en

compte la nota de l'examen o exàmens de reavaluació. Si un dels exàmens de reavaluació està suspès la nota final serà la de l'examen suspès. Si un dels exàmens de reavaluació està suspès i l'altra és "No avaluable", la nota final serà la de l'examen suspès.

4.2. Els alumnes de segona o tercera matrícula que hagin optat pel sistema d'una prova de síntesi dividida en dos exàmens parcials també tindran l'opció de presentar-se a l'examen de reavaluació per apujar la nota (25 de gener de 2017). Ho podran fer presentant-se a un o als dos exàmens parcials. En tot cas, l'alumne/a haurà d'assumir-ne els resultats, tant si són positius com negatius. La qualificació final es farà de la mateixa manera que en el cas dels alumnes de l'apartat anterior, 4.1.

4.3. Els alumnes que hagin seleccionat el sistema d'avaluació de prova única no tindran possibilitat de presentar-se per apujar la qualificació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació als seminaris	10%	0	0	4, 6, 7, 8, 15, 16, 18, 19
Proves avaluable	60%	0	0	1, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Treball de curs	30%	0	0	1, 2, 4, 6, 7, 8, 18, 19

Bibliografia

Adorno, T. W., i Horkheimer, M. (1981). La industria de la cultura: ilustración como engaño de las masas. Dins J. Curran, M. Gurevitch i J. Woollacot (comp.), Sociedad y comunicación de masas (pp. 393-432). Mèxic: Fondo de Cultura Económica. [Ed. original: 1947]

Altheide, D. (2003). Mass Media, Crime, and the Discourse of Fear. The Hedgehog Review. Critical Reflections on Contemporary Culture, 5 (3), 9-25.

Andrejevic, M. (2009). Critical Media Studies 2.0: an interactive upgrade. Interactions: Studies in Communication and Culture, 1, (1), 35-50.

Austin, J. L. (1971). Palabras y acciones: Cómo hacer cosas con palabras. Barcelona: Paidós. [Ed. original: 1962]

Critcher, C. (2008). Moral Panic Analysis: Past, Present and Future. Sociology Compass 2 (4), 1127-1144.

Curran, J., Morley, D., i Walkerdine, V. (eds.) (1998). Estudios culturales y comunicación. Análisis, producción y consumo cultural de las políticas de identidad y el posmodernismo. Barcelona: Paidós. [Ed. original: 1996]

Dayan, D. (2004). Los valores de mostrar. Televisión, actos de mirada y 11-S. CIC. Cuadernos de Información y Comunicación, 9, 101-116.

Goffman, E. (2009). Presentación de la persona en la vida cotidiana. Buenos Aires: Editorial Amorrortu. [Ed. original: 1959]

Hall, S. (2004). Codificación y decodificación en el discurso televisivo. CIC (Cuadernos de Información y Comunicación), 9, 210-236. [Ed. original: 1973]

Jay, M. (1974). La imaginación dialéctica. Historia de la Escuela de Frankfurt y el Instituto de Investigación Social (1923-1950). Madrid: Taurus. [Ed. original: 1973]

Joas, H. (1990). Interaccionismo simbólico. Dins A. Giddens i J. Turner (eds.), La teoría social hoy (pp. 112-157). Madrid: Alianza. [Edició original: 1987]

- Katz, E., Blumler, J. G. i Gurevitch, M. (1986). Usos y gratificaciones de la comunicación de masas. Dins M. Moragas (ed.), Sociología de la comunicación de masas. II. Estructura, funciones y efectos (pp. 127-171) (2a ed.). Barcelona: Gustavo Gili. [Ed. original: 1974]
- Knapp, M. L. (1985). La comunicación no verbal. El cuerpo y el entorno. Barcelona: Paidós Comunicación. [Ed. original: 1980]
- Lasswell, H. D. (1986). Estructura y función de la comunicación en la sociedad". Dins M. Moragas (ed.), Sociología de la comunicación de masas. II. Estructura, funciones y efectos (pp. 5168) (2a ed.). Barcelona: Gustavo Gili. [Ed. original: 1948]
- Lazarsfeld, . F. i Merton, R. K. (1986). Comunicación de masas, gustos populares y acción social organizada. Dins M. Moragas (ed.), Sociología de la comunicación de masas. II Estructura, funciones y efectos (pp. 2249) (2a ed.). Barcelona: Gustavo Gili. [Ed. original: 1948]
- Lippman, W. (2003). La opinión pública. Madrid: Langre. [Ed. original: 1922]
- McCombs, M. E. (1996). Influencia de las noticias sobre nuestras imágenes del mundo. Dins J. I. Bryant i D. Zillmann (Eds.), Los efectos de los medios de comunicación. Investigaciones y teorías (pp. 13-34). Barcelona: Paidós. [Ed. original: 2002]
- McCombs, M. (2006). Estableciendo la agenda. El impacto de los medios en la opinión pública y en el conocimiento. Barcelona: Paidós. [Ed. original: 2004]
- McCombs, M. E, i Evatt, D. (1995). Los temas y los aspectos: explorando una nueva dimensión de la agenda setting. Comunicación y Sociedad, Vol. VIII, Núm. 1, 7-32.
- McCombs, M. E. i Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. Public Opinion Quarterly ,Vol. 36 (2), 176-187.
- Miller, H. (1995). The Presentation of Self in ElectronicLife: Goffman on the Internet. Paper presented at Embodied Knowledge and Virtual Space Conference Goldsmiths'College. University of London, June 1995.
- Montero, María Dolores (1994) La informació periodística i la seva influència social. Bellaterra, Barcelona: Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona. (En castellano: La información periodística y su influencia social, Ed. Labor/UAB).
- Moragas, M. (2011). Interpretar la comunicación. Barcelona: Gedisa.
- Morley, D. (1996). Televisión, audiencias y estudios culturales. Buenos Aires: Amorrortu. [Ed. original: 1992]
- Noelle-Neumann, E. (1993). La espiral del silencio. La opinión pública y los efectos de los medios de comunicación. Comunicación y Sociedad, Vol. VI, 1-2, 9-28.
- Noëlle-Neumann, E. (1995). La espiral del silencio. Opinión pública: nuestra piel social. Barcelona: Paidós. [Ed. original: 1984]
- Patterson, M. (2011). Más que paraules: el poder de la comunicació no verbal. Barcelona: Editorial UOC. Versió en castellà: Más que palabras. El Poder de la Comunicación no verbal. Editorial UOC.
- Park, R. E. (1996). La masa y el público: una investigación metodológica y sociológica. Revista Española de Investigaciones Sociológicas, 74, 345-359. [Ed. original: 1904]
- Sunstein, C. R. (2003). República.com. Internet, democracia y libertad. Barcelona:Paidós. [Ed. original: 2001]
- Thompson, J. B. (2005). The New Visibility.Theory, Culture & Society, 22 (6), 31-51.
- Tuchman, G. (1978). La producción de la noticia. Estudio sobre la construcción social de la realidad. Barcelona: Gustavo Gili, 1983. [Ed. original: 1972]

Watzlawick, P., Beavin, J. H. i Jackson, D. D. (1985). Teoría de la comunicación humana: interacciones, patologías y paradojas. Barcelona: Herder. [Ed. original: 1967]